

Ірина Любезна

кандидат економічних наук, доцент
Західноукраїнського національного університету,
завідувач читального залу для студентів
бібліотеки ім. Л. Кніщенка ЗУНУ

БІБЛІОТЕКА ІМ. Л. КАНІЩЕНКА ЗУНУ У БЕЗБАР'ЄРНОМУ ОСВІТНЬОМУ І НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

Основна місія кожної бібліотеки – надання користувачам якісного доступу до інформаційних ресурсів, які сприяють їхній освітній та професійній діяльності, всебічному та гармонійному розвитку особистості.

Бібліотечний простір повинен бути організованим на належному рівні та доступним для користувачів з особливими потребами. Бібліотека відноситься до однієї найважливіших установ у соціокультурній реабілітації та інклюзії в освіті і науці.

Пріоритетним напрямком в обслуговуванні користувачів, не залежно від нозологій, має бути забезпечення комфортності їх перебування у бібліотеці. Бібліотека є центром життя університету.

Інклюзія є однією із складових забезпечення функціонування суспільства рівних можливостей, а бібліотека виступає як інструмент для формування інклюзивного освітнього і наукового простору. А це можливо завдяки зручності, комфорту, гармонійності та безбар'єрності таких установ.

Читання у осіб з особливими потребами має свою специфіку, яка полягає в розширенні спектра інформаційних потреб та інтересів, від задоволення яких залежить адаптація до умов життя в сучасному суспільстві та активізація інтересу до читання і бібліотеки, як суспільної освітньої інституції.

Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ пристосована для відвідування її людьми з різними нозологіями. Зручний під'їзд для машини, пандуси для візка, та ходунків, звуковий виклик на вході сповіщає про це, і бібліотекар буде супроводжувати цю людину по закладу, а отже привітний та обізнаний з проблематикою особливих потреб персонал створює повноцінне безбар'єрне середовище.

Для користувачів з особливими потребами у книгозбірні є зручний підхід до читацького місця, до місця за персональним комп'ютером. Відвідувачі мають можливість безоплатно скористатися мережею Інтернет.

У режимі віддаленого доступу працюють 24/7: електронний каталог, віртуальна довідка, електронна доставка документів, центр публікаційної підтримки.

Щоб задовольнити свої інформаційні потреби можна скористатися віртуальною довідковою службою «Віртуальна довідка» – послуга бібліотеки, яка надає відповіді на разові запити віддалених користувачів щодо інформації про наявні у нашому фонді книги, статті, інтернет-ресурси та формує список літератури за конкретною темою. Усі довідки виконуються протягом трьох робочих днів із часу надходження запиту в порядку їх отримання.

Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ у своїй діяльності створює умови для якісного обслуговування людей з особливими потребами сприяючи їх соціальній активності. Користування книгозбірнею сприяє інтеграції таких осіб у суспільне життя, що є дуже важливим для них, адже це можливість збільшення кола знайомств, досвіду, навичок у спілкуванні та розширення світосприйняття в цілому. Нині простора і затишна зона для спілкування це визначальний критерій сучасної бібліотеки.

При всій складності вирішення завдань із соціального захисту осіб з особливими потребами, залучення до книги, а відтак і до бібліотеки є визначальною умовою їх повноцінної соціальної реабілітації.

Таким чином, роботу сучасної бібліотеки необхідно проводити за такими напрямками:

- «обладнання спеціальних комп'ютеризованих робочих місць користувачів;
- запровадження системи віртуального бібліотечного обслуговування людей з інвалідністю (запис до бібліотеки та прийом замовлень по телефону, email, віртуальна довідка, надання інформації з мережі Інтернет);
- вивчення та узагальнення світового та вітчизняного досвіду з інформаційно-бібліотечного обслуговування та сприяння соціально-культурній реабілітації людей з інвалідністю;
- соціально-культурна інтеграція має унікальні можливості в реабілітації користувачів з «особливими» потребами» [1].

Бібліотека ім. Л. Каніщенка є концентрованим символом культури, де можна скористуватись книжковим та періодичним фондом, отримати відповіді на питання, які цікавлять читача, зустрітись із відомими особистостями Тернопільщини та успішними випускниками ЗУНУ, пройти ігри-квести, інтелектуальні вікторини, відвідати майстер-класи, переглянути документальні та художні фільми, поспівати в карооке чи просто гарно провести дозвілля.

Однак минуле, сьогодення й майбутнє бібліотеки – це читачі і книга. Сучасна бібліотека знаходиться у постійному русі, шукає нові напрямки роботи й нові можливості у розвитку інтелектуального, творчого, громадянського потенціалу студентської молоді.

Список використаних джерел:

1. Допоможемо тим, хто потребує: методичні рекомендації бібліотечним працівникам по наданню послуг людям з інвалідністю /укладач Н. Спаріхіна; ред. С. Іванова; КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молодім. М. Светлова». Дніпро, 2021. 24с.

